

ด่วนที่สุด

ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/๑๑๗

กวด. 52
วันที่ 29 มี.ค. 69
เวลา 13.00 น.

สลด. (eMail)

ส่ง : กวด.

รับที่ : 53722/68

29 มี.ค. 2568 เวลา 12.39 น.

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคโนโลยีดิจิทัลระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและกระทรวงอิเล็กทรอนิกส์และสารสนเทศของรัฐบาลสาธารณรัฐอินเดีย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคโนโลยีดิจิทัลระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและกระทรวงอิเล็กทรอนิกส์และสารสนเทศของรัฐบาลสาธารณรัฐอินเดีย ฉบับภาษาอังกฤษ และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๔๐๓/๖๘๑ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๘
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๗๒ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๘

ด้วย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมขอเสนอเรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคโนโลยีดิจิทัลระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและกระทรวงอิเล็กทรอนิกส์และสารสนเทศของรัฐบาลสาธารณรัฐอินเดีย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคโนโลยีดิจิทัลระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและกระทรวงอิเล็กทรอนิกส์และสารสนเทศของรัฐบาลสาธารณรัฐอินเดีย เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ตามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศจึงต้องเสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

สาธารณรัฐอินเดียประสงค์จะให้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจฉบับดังกล่าวในช่วงการเยือนของนายกรัฐมนตรีอินเดียในช่วงระหว่างวันที่ ๓ - ๔ เมษายน ๒๕๖๘ ในการนี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว ภายในวันอังคารที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๘

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมืออย่างใกล้ชิดและการร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลในสาขาดิจิทัลและส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลในแต่ละประเทศ

/๓.๒ ความร่วมมือ...

๓.๒ ความร่วมมือภายใต้ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ประกอบด้วยหลายสาขา อาทิ (๑) การแลกเปลี่ยนความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในประเด็นนโยบายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับด้านดิจิทัล (๒) การร่วมมือกันเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเชิงเทคนิคในด้านโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะดิจิทัล (Digital Public Infrastructure: DPI) (๓) ส่งเสริมความร่วมมือภายใต้ระบบนิเวศสตาร์ทอัพ (๔) แสวงหาความร่วมมือและโอกาสทางการลงทุนในด้าน Electronics Hardware และ Electronics System Design & Manufacturing (ESDM) (๕) ส่งเสริมความร่วมมือและการวิจัยในเทคโนโลยีอุบัติใหม่ อาทิ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (IoT) (๖) แสวงหาความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างกลุ่มนักลงทุนทั้งสองประเทศ (๗) แบ่งปันประสบการณ์และแลกเปลี่ยนโครงการการฝึกอบรม การยกระดับและพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล (๘) ร่วมจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ สัมมนา และการฝึกอบรม และ (๙) สาขาความร่วมมืออื่น ๆ ที่ทั้งสองประเทศเห็นพ้องร่วมกัน

๓.๓ บันทึกความเข้าใจนี้จะดำเนินการผ่านคณะทำงานร่วมด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนที่เกี่ยวข้องของผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่าย เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โครงสร้างของคณะทำงานร่วมจะถูกกำหนดก่อนการจัดประชุมของคณะทำงานร่วม โดยคณะทำงานร่วมจะรับผิดชอบในการกำหนดวิธีการ กลไก และขั้นตอนสำหรับการพัฒนากิจกรรมที่ระบุไว้ในบันทึกความเข้าใจ คณะทำงานร่วมอาจจะประชุมเป็นประจำเสมือนจริงหรือทางกายภาพ โดยมีการประชุมสลับกันเป็นเจ้าภาพ โดยผู้เข้าร่วมแต่ละฝ่าย

๓.๔ การมีผลบังคับใช้ ระยะเวลา การต่ออายุ และการสิ้นสุด บันทึกความเข้าใจนี้จะมีผลบังคับใช้ในวันทีลงนามและจะมีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลาห้า (๕) ปี โดยผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายอาจแจ้งยกเลิกบันทึกความเข้าใจฯ โดยการตัดสินใจร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษร หรือขยายบันทึกความเข้าใจออกไปอีกตามระยะเวลาที่ผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่ายอาจตัดสินใจร่วมกัน โดยแจ้งความประสงค์เป็นลายลักษณ์อักษรไปยังผู้เข้าร่วมอีกฝ่ายอย่างน้อยหก (๖) เดือนก่อนวันหมดอายุของบันทึกความเข้าใจนี้ ทั้งนี้ การยกเลิกบันทึกความเข้าใจนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรม ระยะเวลา และการเสร็จสิ้นของโครงการใด ๆ ที่ดำเนินการอยู่แล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ การจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจฉบับดังกล่าว จะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างราชอาณาจักรไทยและสาธารณรัฐอินเดีย ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ผ่านการดำเนินกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความรู้ ความเชี่ยวชาญทางเทคนิค และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในด้าน ตลอดจนการจัดการฝึกอบรมและสัมมนา และการร่วมมือกันทั้งในเชิงนโยบายและเชิงเทคนิคเพื่อนำไปสู่การพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างครอบคลุม ซึ่งจะนำไปสู่การเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของทั้งสองประเทศอย่างมั่นคงและปลอดภัย

๔.๒ ร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวมีความสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ และแนวทางการดำเนินงานของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่มุ่งผลักดันการดำเนินการเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลของประเทศ ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ กระทรวงการต่างประเทศ มีความเห็นสรุป ดังนี้

/๑) ประเด็น...

๑) ประเด็นสาระัตถะและถ้อยคำ

๑.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างบันทึกความเข้าใจ หากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๑.๒ อย่างไรก็ดี เพื่อความถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น ขอให้พิจารณาปรับแก้ถ้อยคำ ในร่างบันทึกความเข้าใจ ดังนี้

๑.๒.๑ ขอให้ปรับแก้คำว่า “both Participants” “the two sides” “both sides” และ both parties” เป็น “the Participants” ในทุกแห่งที่ปรากฏ เพื่อให้สอดคล้องกับเอกสาร ที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย และไม่เป็นสนธิสัญญา รวมทั้งเพื่อให้การใช้ถ้อยคำของร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นไป โดยสอดคล้องกันทั้งฉบับ

๑.๒.๒ ขอให้ตรวจสอบการใช้ไวยากรณ์ให้ถูกต้องเหมาะสม อาทิ อนุวรรคสาม ของวรรค ๙ ขอให้ตัดเครื่องหมาย – ออก

๑.๒.๓ วรรค ๔ ขอให้ปรับแก้ “atlternatively” ในอนุวรรค ๒ เป็น “alternately”

๑.๒.๔ วรรค ๙ ขอให้ปรับแก้เป็น “This MoU will enter come into force effect on the date...”

๑.๒.๕ ขอให้ตัดวรรคที่ขึ้นต้นด้วย “In witness whereof...” ออกทั้งวรรค เพื่อให้สอดคล้องกับเอกสารที่ไม่เป็นสนธิสัญญา

๑.๒.๖ วรรคก่อนส่วนลงนาม ขอให้ปรับแก้เป็น “Signed at Bangkok, on...April 2025, in duplicate in XXX on xxx in the English languages.”

๑.๒.๗ ส่วนลงนาม ขอให้ระบุชื่อและตำแหน่งผู้ลงนามของทั้งสองฝ่าย ในร่างบันทึกความเข้าใจ ต่อไปด้วย

๑.๓ ขอให้ตรวจสอบความถูกต้องของชื่อผู้เข้าร่วมของฝ่ายอินเดียที่ปรากฏ ถ้อยคำว่า “...of the Government...” ในส่วนของชื่อและวรรคอารัมภทของร่างบันทึกความเข้าใจ หากฝ่าย อินเดียยืนยันความถูกต้องแล้ว ขอให้ปรับเพิ่มถ้อยคำ “...of the Government...” ในส่วนลงนามของฝ่ายอินเดีย เพื่อให้สอดคล้องกันทั้งฉบับต่อไปด้วย

๑.๔ ทั้งนี้ หากทั้งสองฝ่ายประสงค์จะจัดทำความตกลงเฉพาะเกี่ยวกับการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจ หรือข้อตกลงแยกเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ตามนัยอนุวรรคสาม ของวรรค ๔ (specific agreements) และอนุวรรคสอง ของวรรค ๕ (separate arrangements) ของร่างบันทึก ความเข้าใจ ตามลำดับ ก็ขอให้พิจารณาสร้างเอกสารดังกล่าวให้กรมสนธิสัญญาและกฎหมายพิจารณาต่อไปด้วย

๒) ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างบันทึกความเข้าใจ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับความร่วมมือในการส่งเสริมการใช้ การแลกเปลี่ยน และการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลภายใน ประเทศไทยและประเทศอินเดีย โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมาย ระหว่างประเทศ กอปรกับวรรค ๘ ของร่างบันทึกความเข้าใจ ระบุว่า “บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ไม่มีเจตนา จะก่อให้เกิดหรือสร้างสิทธิหรือพันธกรณีใด ๆ ที่มีผลผูกพันทางกฎหมายแก่ผู้เข้าร่วมฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งภายใต้ กฎหมายภายในหรือกฎหมายระหว่างประเทศ...” ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจ จึงไม่เป็นสนธิสัญญา ตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๖.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นสรุป ดังนี้

ร่างบันทึกความเข้าใจ จัดทำขึ้นระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และกระทรวงอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งรัฐบาลสาธารณรัฐอินเดีย มีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านเทคโนโลยีดิจิทัลระหว่างกัน โดยมีได้มีการใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตามกฎหมายระหว่างประเทศ ประกอบกับความในวรรค ๘ ร่างบันทึกความเข้าใจ ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า บันทึกความเข้าใจนี้ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อก่อตั้งหรือสร้างสิทธิหรือภาระผูกพันทางกฎหมายใด ๆ แก่ผู้เข้าร่วมฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ภายใต้กฎหมายภายในหรือกฎหมายระหว่างประเทศ กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ทั้งนี้ ในส่วนของความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศดังกล่าว กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้ดำเนินปรับแก้ไขในประเด็นถ้อยคำเพื่อให้มีความเหมาะสมและถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง การติดต่อทำความตกลงกับต่างประเทศ การทำอนุสัญญา และสนธิสัญญาต่าง ๆ

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเทคโนโลยีดิจิทัลระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและกระทรวงอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐบาลสาธารณรัฐอินเดีย ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงถ้อยคำที่มีใช้สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมดำเนินการโดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๘.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ร่วมลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ ตามข้อ ๘.๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประเสริฐ จันทรวงทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

กองการต่างประเทศ

โทร ๐ ๒๑๔๑ ๖๘๙๒ (นางสาวอิสริยาภรณ์ สมิเปรม)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๐๒๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ishariyaporn.s@mdes.go.th